

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра загальнотехнічних дисциплін, технологій та цивільної безпеки

Назва дисципліни	БЖД зООП
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач	Кандидат педагогічних наук, доцент Трофімчук Володимир Миколайович
Профайл викладачів, сторінка дисципліни в CMS	-
E-mail:	Tvm.volt79@gmail.com
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://do.rshu.edu.ua/course/view.php?id=2
Мова викладання	українська
Консультації	<i>Очні консультації: щовівторка, з 12.45 до 14.05 (2 академічні години)</i> <i>Он лайн- консультації: щопонеділка з 16.00 до 18.00</i>

1. Цілі навчальної дисципліни

Торетична і практична підготовка майбутніх фахівців з опанування знань, умінь і навичок створювати безпечні умови життя і діяльності у середовищі існування, засвоєння світоглядних принципів гармонійних стосунків людини з технікою, природою та суспільством.

Завдання вивчення навчальної дисципліни вивчення безпеки життєдіяльності та основ охорони праці полягають у розкритті сутності небезпек в техносфері, природі та соціумі, а також шкідливих і небезпечних чинників виробничого середовища.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких **компетентностей**.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

ПРН11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

ПРН15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

ПРН17. Демонструвати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами, а також належного використання професійної термінології.

ПРН18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

Крім того, у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- розуміти норми власної безпечної поведінки, безпечну професійну поведінку щодо інших людей і щодо природного навколишнього середовища; знати правові основи охорони праці, цивільної безпеки та законодавства України в галузі охорони праці та цивільного захисту населення і територій;
- здатність здійснювати аналіз, синтез, критичне й самокритичне оцінювання небезпечних ситуації або завдання з метою виявляти шляхи для розв'язання та напрацювання рішення;
- знання про механізми утворення небезпек у техносфері, природі та соціумі, а також про вплив шкідливих і небезпечних виробничих чинників на продуктивність праці та здоров'я працівника;
- здатність оцінити ризики від різних видів небезпек;
- здатність оцінити шкідливі і небезпечні чинники виробничого середовища та розробляти заходи з управління охороною праці;
- здатність до використання комп'ютерної техніки, програмних засобів, комп'ютерних мереж та інтернет-ресурсів для пошуку, обробки, зберігання і подання інформації відповідно до особливостей педагогічного процесу і дидактичних вимог, а також для організації самостійної навчальної діяльності учнів та студентів;
- здатність до застосування поняттєво-категорійного апарату безпеки життєдіяльності та основ охорони праці у майбутній фаховій діяльності.

Перелік тем

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек

Практична робота №1. Основні принципи безпеки життєдіяльності. Системно-структурний аналіз в безпеці життєдіяльності.

Тема 2. Природні небезпеки

Практична робота №2. Оцінка метеорологічних умов у навколишньому середовищі. Вплив чинників природного середовища на здоров'я та працездатність людини Поведінка у НС природного походження.

Тема 3. Техногенні небезпеки.

Практична робота №3. Дослідження рівня забруднення атмосфери шкідливими речовинами Поведінка у НС техногенного походження

Тема 4. Небезпека в соціумі. Моделі формування соціально-психологічних небезпек

Практична робота №4. Дослідження фізичних факторів навколишнього середовища, які впливають на психофізіологічний стан людини.

Практична робота №5. Вплив чинників соціального середовища на людину. Визначення рівня стресового навантаження. Поведінка у НС соціального походження

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ ПРАЦІ. ОСНОВИ ФІЗІОЛОГІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ

Тема 5. Ризик-орієнтований підхід щодо побудови структурно-логічних моделей надзвичайних ситуацій.

Практична робота №6. Аналіз ризику виникнення небезпеки.

Тема 6. Менеджмент безпеки.

Тема 7. Поняттєвий апарат охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.

Практична робота № 7. Оцінка метеорологічних умов на робочих місцях.

Практична робота № 8. Пожежна безпека, матеріали і технічні засоби повідомлення і гасіння.

Тема 8. Виробниче середовище та його вплив на працівників.

Тема 9. Пожежна безпека та електробезпека.

Практична робота № 9. Дослідження ефективності освітлення у виробничих і навчальних приміщеннях та на робочих місцях

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література:

1. Абільтарова Е. Н., Корець, М.С, Яшанов С. М. Основи охорони праці. Модуль 1: Правові та організаційні питання охорони праці, основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії: навч.-метод. посібник. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. –409 с. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/13360/1/Korets>
2. Безпека життєдіяльності / за ред. В. Цапка. – К.: Знання-Прес, 2003. – 397 с. Режим доступу: https://www.studmed.ru/capka-vg-bezpeka-zhittyedyalnost-navch-posb_cb80b207b1c.html
3. Бедрій Я.І., Нечай В.Я. Безпека життєдіяльності : Навчальний посібник. – Львів : Магнолія, 2006, 2009. – 499 с.
4. Безпека життєдіяльності / О.І. Запорожець, Б.Д. Халмуратов та ін. – К.: Центр учбової л-ри, 2013. – 448 с. Режим доступу: <https://www.twirpx.com/file/1041986/>
5. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки) : Навч. посібник / В.В. Бегун, І.М. Науменко – К.: , 2004. – 328с.
6. Безпека життєдіяльності : [Навчальний посібник] / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький, О.П. Панчук, О.Г. Чорна. – К.: Центр учбової літератури, 2011. –276 с.

7. Правові основи працезохоронної політики та охорони праці : навч. посіб. / В.Д. Губенко, Б.М. Коржик, В.П. Андрійченко та ін. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 173 с.
8. Практикум з охорони праці : навч. посіб. / О.М.Кухнюк, С.Л. Кусковець, М.В. Сурговський та ін. – Рівне : НУВГП, 2011. – 266 с.
9. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навчальний посібник. – 3-є видання, доповн. і перероб. – К.: Університет "Україна", 2008. –272 с
10. Управління охороною праці: Навч. посібник. / Ткачук К.Н., Мольчак Я.О., Каштанов С.Ф., Полукаров О.І., Ткачук К.К., Полукаров Ю.О., Стасюк В.М. - Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 288 с.

11.Допоміжна

- 12.Супрович М.П., Сенюк Д.В., Замойська К.В. Безпека життєдіяльності : [Практикум]. – К. : Кондор, 2010. – 166 с.
13. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. [За ред. проф. В.В. Березуцького]. – Х.: Факт, 2005. – 348 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
2. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
3. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система "Нормативні акти України (НАУ)".
4. mlsp.gov.ua. – Міністерство соціальної політики України.
5. dnopr.gov.ua. – Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України.
6. <http://orb.org.ua>. – Державна електронна бібліотека з питань безпеки виробництва, охорони і гігієни праці.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до інтернет для:

- комунікації та опитувань
- виконання домашніх завдань
- виконання завдань самостійної роботи
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль)
- виконання практичних робіт.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати	ПРН 10	Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефхівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5, МН6	МО2, МО4, МО5 МО6, МО7, МО9
		ПРН 15	Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9

	різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.				
ЗК8.	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПРН11	Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9
ЗК12	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ПРН17	Демонструвати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами, а також належного використання професійної термінології.		
ЗК14.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН18	Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.	МН2, МН3, МН5 МН6 МН7	МО5, МО7, МО8 МО9

Методи навчання.

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп’ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
МН6 –самостійна робота (розв’язання завдань);
МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Методи оцінювання

МО1 –екзамен;
МО2 –усне або письмове опитування
МО3 - колоквиум,
МО4 –тестування;
МО5 – командні проєкти;
МО6 – реферати, есе;
МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
МО8 –студентські презентації та виступи на наукових заходах;
МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
МО10 –залік.

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	зараховано
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	о
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним			

			матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти надається право підвищувати свій рейтинг лише шляхом складання іспитів за графіком екзаменаційної сесії.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «БЖДзООП»

Поточне тестування та самостійна робота									МКР	ІНДЗ	Підсумковий тест (залік)	Сума
Навчальний модуль 1												
ЗМ 1				ЗМ2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9				
2	3	3	5	2	1	5	1	3	15	15	40	100

Оцінювання за видами діяльності

№ з.п.	Види навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань практичних занять (1)	2	
	Виконання завдань самостійної роботи		
T2	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань практичних занять (1)	2	
	Виконання завдань самостійної роботи		
T3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань практичних занять (1)	2	
	Виконання завдань самостійної роботи		
T4	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	6
	Виконання завдань практичних занять (1)	2	
	Виконання завдань самостійної роботи	3	
T5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	3
	Виконання завдань практичних занять (1)	2	
	Виконання завдань самостійної роботи		
T6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій.	1	1
	Виконання завдань практичних занять (2)		
	Виконання завдань самостійної роботи		
T7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій.	1	3
	Виконання завдань практичних занять (3)	2	
	Виконання завдань самостійної роботи		
T8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	1	1
	Виконання завдань практичних занять (1)		
	Виконання завдань самостійної роботи		
T9	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій.	1	3
	Виконання завдань практичних занять (4)	2	
	Виконання завдань самостійної роботи		
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ		15	15
ІНДЗ		15	
Разом		60	

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Здобувачам вищої освіти необхідно зареєструватись в системі CMS MOODLE, отримавши кодове слово, де розміщені опорні конспекти лекцій, завдання та методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, завдання для самостійної роботи та тести.

Присутність на заняттях не обов'язкова для студентів, які навчаються за індивідуальною та дуальною формою навчання, офіційно працевлаштовані і мають дозвіл від деканату на вільне відвідування занять.

Дозволяється користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять, окрім тих, де проводиться тестування.

Несвоєчасне виконання завдань самостійної роботи не вітається: виставляються нульові бали без права перездачі.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.